

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített
éves beszámolója és közhasznúsági melléklet**

PK-842

2022. év

A szervezetet nyilvántartó bíróság megnevezése:

19 Veszprémi Törvényszék

Beküldő neve (Ügyfélkapu vagy Cégek)

Trianon Múzeum Alapítvány

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Trianon Múzeum Alapítvány

Nyilvántartási szám: **1 9 — 0 1 — 0 0 0 1 2 3 8**

Tárgyév: **2 0 2 2**

Időszak terjedelme: egész év ☒ töredék év ☐ **2 0 2 2 — 0 1 — 0 1** **2 0 2 2 — 1 2 — 3 1**
időszak kezdete időszak vége

A beszámolót az alábbi devizanemben készítjük el:

forint

Külföldi devizanem alkalmazása esetén a beszámoló készítésekor érvényes MNB árfolyam

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója és közhasznúsági melléklet

PK-842

2022. év

A szervezetet nyilvántartó bíróság megnevezése:

Tárgyév:

19 Veszprémi Törvényszék

2 0 2 2

Időszak terjedelme: egész év ☒töredék év ☐

2 0 2 2 - 0 1 - 0 1

időszak kezdete

2 0 2 2 - 1 2 - 3 1

időszak vége

Válassza ki, hogy a beszámoló (és közhasznúsági melléklet) az alábbiak közül melyikre vonatkozik!

a. Szervezet

b. Jogi személy szervezeti egység (származtatott jogi személy)

Szervezet neve:

Trianon Múzeum Alapítvány

Szervezet székhelye:

Irányítószám: 8 1 0 0

Település: Várpalota

Kösterület neve: Gróf Apponyi Albert

Kösterület jellege: liget

Házszám: 1

Lépcsőház:

Emelet:

Ajtó:

Jogi személy szervezeti egység neve:

Jogi személy szervezeti egység székhelye:

Irányítószám:

Település:

Kösterület neve:

Kösterület jellege:

Házszám:

Lépcsőház:

Emelet:

Ajtó:

Nyilvántartási szám:

1 9 - 0 1 - 0 0 0 1 2 3 8

Ügyszám:

0 1 0 0 / P k . 6 0 1 2 1 / 2 0 0 1

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység adószáma:

1 8 9 3 3 5 1 0 - 2 - 1 9

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység képviselőjének neve:

Dr. Szabó Pál Csaba

Képviselő aláírása:

Keltezés:

Szeged

2 0 2 3 - 0 5 - 2 4

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója és közhasznúsági melléklet

PK-842

2022. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Trianon Múzeum Alapítvány

Az egyszerűsített éves beszámoló mérlege			Adatok ezer forintban
	Előző év	Előző év helyesbítése	Tárgyév
ESZKÖZÖK (AKTÍVÁK)			
A. Befektetett eszközök	1 122 436		1 411 209
I. Immateriális javak	61 697		58 787
II. Tárgyi eszközök	702 239		993 922
III. Befektetett pénzügyi eszközök	358 500		358 500
B. Forgóeszközök	485 141		332 954
I. Készletek	180 755		191 643
II. Követelések	83 511		58 293
III. Értékpapírok	0		0
IV. Pénzeszközök	220 875		83 018
C. Aktív időbeli elhatárolások	0		0
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	1 607 577		1 744 163
FORRÁSOK (PASSZÍVÁK)			
D. Saját tőke	248 566		283 056
I. Induló tőke/jegyzett tőke	50		50
II. Tőkeváltozás/eredmény	227 431		248 517
III. Lekötött tartalék	0		0
IV. Értékelési tartalék	0		0
V. Tárgyévi eredmény alaptevékenységből (közhasznú tevékenységből)	20 814		30 849
VI. Tárgyévi eredmény vállalkozási tevékenységből	271		3 640
E. Céltartalékok	0		0
F. Kötelezettségek	68 303		77 120
I. Hátrasorolt kötelezettségek	0		0
II. Hosszú lejáratú kötelezettségek	2 002		237
III. Rövid lejáratú kötelezettségek	66 301		76 883
G. Passzív időbeli elhatárolások	1 290 708		1 383 987
FORRÁSOK ÖSSZESEN	1 607 577		1 744 163

Kitöltő verzió:3.23.0 Nyomtatvány verzió:1.3

Nyomtatva: 2023.05.25 15.51.32

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója és közhasznúsági melléklet

PK-842

2022. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Trianon Múzeum Alapítvány

Az egyszerűsített éves beszámoló eredménykimutatása

Adatok ezer forintban

	Alaptevékenység			Vállalkozási tevékenység			Összesen		
	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév
1. Értékesítés nettó árbevétele				3 582		13 000	3 582		13 000
2. Aktivált saját teljesítmények értéke									
3. Egyéb bevételek	282 311		215 866				282 311		215 866
ebből:									
- tagdíj									
- alapítótól kapott befizetés									
- támogatások	276 481		215 866				276 481		215 866
ebből: adományok	1 005		17				1 005		17
4. Pénzügyi műveletek bevételei	501		2 829				501		2 829
A. Összes bevétel (1+2+3+4)	282 812		218 695	3 582		13 000	286 394		231 695
ebből: közhasznú tevékenység bevételei	276 481		215 866				276 481		215 866
5. Anyagjellegű ráfordítások	119 761		65 574	3 311		9 360	123 072		74 934
6. Személyi jellegű ráfordítások	90 648		92 856				90 648		92 856
ebből: vezető tisztségviselők juttatásai	4 200		4 200				4 200		4 200
7. Értékcsökkenési leírás	25 665		23 275				25 665		23 275
8. Egyéb ráfordítások	25 209		3 078				25 209		3 078
9. Pénzügyi műveletek ráfordításai	715		3 063				715		3 063
B. Összes ráfordítás (5+6+7+8+9)	261 998		187 846	3 311		9 360	265 309		197 206
ebből: közhasznú tevékenység ráfordításai	256 724		181 705				256 724		181 705
C. Adózás előtti eredmény (A-B)	20 814		30 849	271		3 640	21 085		34 489
10. Adófizetési kötelezettség	0			0		0	0		0
D. Tárgyévi eredmény (C-10)	20 814		30 849	271		3 640	21 085		34 489

Kitöltő verzió:3.23.0 Nyomtatvány verzió:1.3

Nyomtatva: 2023.05.25 15.51.32

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója és közhasznúsági melléklet

PK-842

2022. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Trianon Múzeum Alapítvány

Az egyszerűsített éves beszámoló eredménykimutatása 2.

Adatok ezer forintban

	Alaptevékenység			Vállalkozási tevékenység			Összesen		
	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév
Tájékoztató adatok									
A. Központi költségvetési támogatás	276 481		215 866				276 481		215 866
ebből: - normatív támogatás									
B. Helyi önkormányzati költségvetési támogatás									
ebből: - normatív támogatás									
C. Az Európai Unió strukturális alapjaiból, illetve a Kohéziós Alaphoz nyújtott támogatás									
D. Az Európai Unió költségvetéséből vagy más államtól, nemzetközi szervezettől származó támogatás									
E. A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény alapján átutalt összeg	532		555				532		555
F. Közszolgáltatási bevétel									
G. Adományok									

Könyvvizsgálói záradék

Az adatok könyvvizsgálattal alá vannak támasztva.

Igen

Nem

Kitöltő verzió:3.23.0 Nyomtatvány verzió:1.3

Nyomtatva: 2023.05.25 15.51.32

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója és közhasznúsági melléklet

PK-842

2022. év

1. Szervezet / Jogi személy szervezeti egység azonosító adatai

1.1 Szervezet

Trianon Múzeum Alapítvány

1.2 Székhely

Irányítószám: **8100** Település: **Várpalota**
Községi terület neve: **Gróf Apponyi Albert** Községi terület jellege: **liget**
Házszám: **1** Lépcsőház: Emelet: Ajtó:

1.1 Jogi személy szervezeti egység

1.2 Székhely

Irányítószám: Település:
Községi terület neve: Községi terület jellege:
Házszám: Lépcsőház: Emelet: Ajtó:

1.3 Ügyszám:

0100/Pk-60121/2001

1.4 Nyilvántartási szám:

19-01-0001238

1.5 Szervezet / Jogi személy szervezeti egység adószáma:

18933510-2-19

1.6 Szervezet / Jogi személy szervezeti egység képviselőjének neve:

Dr. Szabó Pál Csaba

2. Tárgyévben végzett alapcél szerinti és közhasznú tevékenységek bemutatása

Csatolt szöveges beszámolóban

3. Közhasznú tevékenységek bemutatása (tevékenységenként)

3.1 Közhasznú tevékenység megnevezése: **Tudományos, kulturális tevékenység**

3.2 Közhasznú tevékenységhez kapcsolódó közfeladat, jogszabályhely: **2011.éviCLXXXIX.Tv.1997.éviCXL.Tv**

Múzeális tevékenységről szóló TV, Helyi Önkormányzatokról szóló kulturális közfeladatok

3.3 Közhasznú tevékenység célcsoportja: **Határon túli és anyaországi magyar társadalom egésze**

3.4 Közhasznú tevékenységből részesülők létszáma: **2200**

3.5 Közhasznú tevékenység főbb eredményei:

Csatolt szöveges beszámoló szerint

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója és közhasznúsági melléklet

PK-842

2022. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Trianon Múzeum Alapítvány

5. Cél szerinti juttatások kimutatása

Adatok ezer forintban

5.1	Cél szerinti juttatás megnevezése	Előző év	Tárgyév
	Határon túli civil szervezetek	23 119	
5.2	Cél szerinti juttatás megnevezése	Előző év	Tárgy év
5.3	Cél szerinti juttatás megnevezése	Előző év	Tárgy év
	Cél szerinti juttatások kimutatása (összesen)	23 119	
	Cél szerinti juttatások kimutatása (mindösszesen)	23 119	

6. Vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatás

6.1	Tisztség	Előző év (1)	Tárgyév (2)
	Kuratórium elnöke	4 200	4 200
6.2	Tisztség	Előző év (1)	Tárgy év (2)
	Kuratóriumi és FB tagok	1 125	880
A.	Vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatás (mindösszesen):	5 325	5 080

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója és közhasznúsági melléklet

PK-842

2022. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Trianon Múzeum Alapítvány

7. Közhasznú jogállás megállapításához szükséges mutatók

Adatok ezer forintban

Alapadatok	Előző év (1)	Tárgyév (2)
B. Éves összes bevétel	286 394	231 695
ebből:		
C. A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény alapján átutalt összeg	532	555
D. Közszolgáltatási bevétel		
E. Normatív támogatás		
F. Az Európai Unió strukturális alapjaiból, illetve a Kohéziós Alapból nyújtott támogatás		
G. Korrigált bevétel [B-(C+D+E+F)]	285 862	231 140
H. Összes ráfordítás (kiadás)	265 309	197 206
I. Ebből személyi jellegű ráfordítás	90 648	92 856
J. Közhasznú tevékenység ráfordításai	256 724	181 705
K. Adózott eredmény	21 085	34 489
L. A szervezet munkájában közreműködő közérdekű önkéntes tevékenységet végző személyek száma (a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvénynek megfelelően)		
Erőforrás ellátottság mutatói	Mutató teljesítése	
	Igen	Nem
Ectv. 32. § (4) a) $[(B1+B2)/2 > 1.000.000, - Ft]$	☒	☐
Ectv. 32. § (4) b) $[K1+K2 \geq 0]$	☒	☐
Ectv. 32. § (4) c) $[(I1+I2-A1-A2)/(H1+H2) \geq 0,25]$	☒	☐
Társadalmi támogatottság mutatói	Mutató teljesítése	
Ectv. 32. § (5) a) $[(C1+C2)/(G1+G2) \geq 0,02]$	☐	☒
Ectv. 32. § (5) b) $[(J1+J2)/(H1+H2) \geq 0,5]$	☒	☐
Ectv. 32. § (5) c) $[(L1+L2)/2 \geq 10 \text{ fő}]$	☐	☒

Kitöltő verzió:3.23.0 Nyomtatvány verzió:1.3

Nyomtatva: 2023.05.25 15.51.32

VI/206/2022. számú Támogatási szerződés

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

TRIANON MÚZEUM ALAPÍTVÁNY

2023

I. A ZICHY-KASTÉLY ÉS A TRIANON MÚZEUM FELÚJÍTÁSA – GINOP-7.1.1-15-2017-00030

2022-ben a Trianon Múzeum kiemelt feladatként kezelte a Nemzeti Kastély- és Várprogram keretében megvalósuló, a várpalotai Zichy-kastély – Trianon Múzeum (GINOP-7.1.1-15-2017-00030) turisztikai fejlesztéshez kapcsolódó feladatok ellátását. A kastély fejlesztésének keretében létfontosságú állagvédelmi és felújítási célú beavatkozások valósultak meg. Megújult az épület teljes homlokzata, új, hőszigetelt üveglablakok kerültek beépítésre. A felújítás egyik központi eleme az épület új fűtési rendszerének kialakítása volt, amely lehetővé teszi, hogy a múzeum főszezonon kívül, ősztől tavaszig is komfortos körülmények között fogadhasson látogatókat. További fontos feladat volt a helyszín látogatóbarát szolgáltatásait biztosító infrastrukturális feltételeknek a megteremtése, vagyis az ajándékbolt, a ruhatár, a kávézó kialakítása, az akadálymentesítés és a rendezvényterek létrehozása a kastélyépületben. Az épület felújítási munkálatainak befejezése, a szükséges hatósági egyeztetések lefolytatását követően az épület teljes körű átadása 2022. május 31-én megtörtént.

A Trianon Múzeumban részben, vagy egészben megújultak a kiállítási tartalmak is. Az intézmény munkatársai Trianon előzményeitől az első világháborún át a magyarellenenes atrocitásokig, a műemlékek sorsán át a magyar ellenállás bemutatásáig egy komplex hatásmechanizmust igyekeznek létrehozni. Ehhez fontos, hogy a kiállításnak technikailag és lélektanilag is fel kell érnie a mai tömegkultúra leghatásosabb elemeihez. A GINOP-7.1.1-2017-00030 pályázat keretében a kiállítási forgatókönyv elkészült. 2022-ben munkatáraink a kiállítási forgatókönyvhöz kapcsolódó kutatómunkákat elvégezték. A háttéranyag gyűjtés, az adatgyűjtés, a kiállítási szövegek és látványtervek elkészültek. Ezek alapján kiírásra került a közbeszerzési eljárás a kiállítás kivitelezésére, mely decemberben sikeresen lezárult, 2022.12.20-án a kivitelezési szerződés aláírásra került. A látogatói útvonalon elhelyezkedő kiállítások: Vagonba zárt Közép-Európa - Menekülő Magyarország; Magyar Életfa – Európa határváltozásai 1000-2022; Baljós árnyak - A történelmi magyar állam meggyengítésére irányuló törekvések és változások Trianon előtt; Lövészárok-diplomácia Magyarország körül 1914-1918; Összeomlás - A magyar állam szétesése Károlyi Mihálytól Kun Béláig; Heten egy ellen - Magyarország katonai megszállása 1918-1921; A lelkek megszállása – Háború a magyar polgári lakosság ellen 1918-1919; Fekete arcképcsarnok - Trianon és Versailles világtörténelmi felelősei; Magyar ellenállás – Komáromtól Zilahig; Magyar ellenállás – Parajdtól Felsőőrig; Az emlékezet elfoglalása – A magyar történelmi emlékművek elpusztítása; A Szent Korona országa – Az Ezeréves Magyarország; „Átkozott a kéz, amely ezt a békét aláírja!” – A trianoni békediktátum 1920. 06. 04.; A felszabadulás 1938-1941 – A Felvidék déli része, Kárpátalja, Észak-Erdély és a Bácska hazatér; Látványtár I., II.; Látványtár III.; Látványtár IV., V.;

Sopron a miénk! – Prónay Pál és a nyugat-magyarországi felkelés (időszaki kiállítás); Vörös forradalom, fehér ellenforradalom Magyarországon 1919 (időszaki kiállítás); „Csakazértis!” – Trianon zeneszoba; „Szent Határ” – Nagy Trianon játékerem; Apponyi kávézó 91; Zichy-kastély története. Egyéb kiállítások és kiegészítő szolgáltatások: „Nem! Nem! Soha!” Elemi iskolai osztályterem 1930; Trianon mozgóképszínház; „Játsszuk csak újra le!” – Számítógépes interaktív foglalkoztató; Trianon szakkönyvtár. A várpalotai Zichy-kastély átadására vonatkozó dokumentumok és fotók, valamint a kiállítási forgatókönyv itt található:

<https://dvh.mukk.info/index.php/s/o2mPPaM7pScZm2N>

A Trianon Múzeum újranyitásaig Királyszálláson, egyedülálló természeti környezetben, a Nagy-Magyarország Parkban berendezett körpavilonban látogatható a Magyar Kálvária 1918–1920 elnevezésű centenáriumi kiállítás. A három részre osztott kiállítótérben a trianoni békediktátum után az utódállamokban elpusztított magyar emlékművek sorsát, az elcsatolt területekről menekülő magyarok tragédiáját és az országvesztésben kulcsszerepet játszó politikusok életútját ismerhették meg a látogatók. Tárlatunkon az év során 2014 anyaországi és külhoni érdeklődő fordult meg. Közülük 885-en magyar vagy angol nyelvű tárlatvezetést is igényeltek, melyeket történész-muzeológus munkatársaink tartottak. A kiállítás megtekintését követően több általános-és középiskolai osztály igénybe vette múzeumpedagógiai szolgáltatásunkat is, mely új foglalkozással bővült. 2022-ben is várta a vendégeket a Nagy-Magyarország Parkban ingyenesen látogatható Millenniumi Szoborpark, valamint a „Világnak virága – Kárpát-medencei illat és virágút”, ezen attrakcióinkat több ezren tekintették meg. Két beszámoló a látogatói csoportokról:

https://trianonmuzeum.hu/index.php?page=post&id=520&fbclid=IwAR0pdNTToBrIj08NQ_aA0rrIQNznhPizVJ_7l9d39fvfV5r2G9S9NlQgQJa8

<https://trianonmuzeum.hu/index.php?page=post&id=528>

II. GYŰJTEMÉNYGYARAPÍTÁSSAL ÉS NYILVÁNTARTÁSSAL KAPCSOLATOS SZAKFELADATOK ELLÁTÁSA

A Trianon Múzeum 2022-ben 273 műtárggyal gyarapodott. A gyűjteménygyarapítást egyrészt tematikusan, valamint az adott kiállításokhoz kapcsolódóan végeztük. Folyamatosan figyelemmel kísértük a jelentősebb magángyűjteményeket és a fontosabb hazai árveréseket egyaránt, és több gyűjtővel is tartottuk a kapcsolatot.

Gyűjteménygyarapodási stratégiánkban kiemelt területet képeztek a két világháború közötti időszakból származó plakátok, aprónyomtatványok, az első világháború kitörése előtti, a háború alatti és utáni fotográfiák, grafikák, emlékplakettek. 2022-ben plakátritkasággal is sikerült tovább

bővíteni a múzeum gyűjteményét: az 1919-ben kiadott: „Ne csüggedj! A Vörös Hadsereg diadalmas útja 1919 május-június” feliratú, jó állapotú kiállítási tárgy. Kézirat-ritkasággal is bővült múzeumunk: egy kassai pedagógus, Sziklay Ferenc levelei fiához (1934-1941), benne a visszacsatolás eseményéről írt résszel (dokumentum, kézirat). Irredenta zenegyűjteményünk kottákkal, katonadalokkal gazdagodott.

Említésre méltóak azok a 20. század első feléből beszerzett kiadványok, folyóiratok, szakkönyvek, amelyek a történész és muzeológus munkatársak, kutatók szakmai tevékenységét is elősegítik. A Trianon Múzeum jelentős kartográfiai állománnyal rendelkezik, melyet 2022-ben is sikerült gyarapítani közigazgatási, demográfiai, kultúrtörténeti, és egyéb statisztika szempontok szerint készített térképekkel. 2022-ben adománnyal is gyarapodott a Trianon Múzeum, Eördögh István professzor felajánlásának köszönhetően 170 magyar és olasz nyelvű, temataikájában az 1914–1941 közötti időszakot felölelő szakkönyv gazdagítja a múzeum könyvtárát. Ezzel a felajánlással immár két tematikus különgyűjteményt mondhat magáénak a múzeumi könyvtár. 2022-ben 111 darab, a Trianon témakörrel foglalkozó legfrissebb kutatásokon alapuló szakkönyv került vásárlás útján a Trianon Múzeum gyűjteményébe, segítve ezzel a Trianon témakörében kutatókat.

III. KUTATÁS

„Hősök fala”

2022-ben jelentősen bővült a „Hősök fala” program adatbázisa. A kutatás célja egy olyan széles körű adatbázis létrehozása, mely azon közéleti szereplőket és magánembereket gyűjti össze, akiket 1918. október 31-től kezdve atrocitás, hátrányos megkülönböztetés ért magyarságuk miatt, illetve mindazokat, akik dokumentálhatóan kiálltak a Kárpát-medencei magyar közösségek, a nemzeti intézmények és szimbólumok védelme mellett. Terveink szerint, ez az adatbázis képezi majd alapját a Trianon Múzeum által megvalósítandó Hősök fala emlékműnek is.

Az adatbázisból itt elérhető egy válogatás:

<https://dvh.mukk.info/index.php/s/rikAQDjz6G78ZSd>

„23 óra 59 perc”

2022-ben folytattuk „23 óra 59 perc” című kutatási programunkat, melynek célja, hogy megtaláljuk és megszólaltassuk az 1938 és 1944 közötti országgyarapítások, az első világháború után Magyarországtól elcsatolt területek visszatérésének ma is élő szemtanúit. Fiatal történészeink, akik közül többen maguk is az egykor elszakított területeken élnek, több mint 1200 felhívást küldtek ki a külhoni magyar civil szervezeteknek, intézményeknek, médiumoknak, Erdélyben, Délvidéken és Felvidéken közel száz szemtanút szólaltattak meg. 2022-ben rendszereztük az előző években

összegyűjtött anyagokat is, illetve az eddig felvett, többszáz órnyi képi anyagból megkezdődött egy egyórás összefoglaló film elkészítése is. Az elkészült interjúkat, valamint interjúalanyaink személyes emlékeit (fotók, naplórészletek, relikviák stb.) nem csak a történészek számára kívánjuk kutathatóvá tenni, de dokumentumfilm, könyv, fényképalbum, kiállítás formájában a széles nagyközönség számára is elérhetővé válnak.

Projektünkéről itt olvashatnak bővebben:

<https://trianonmuzeum.hu/index.php?page=post&id=516>

Memoár-trilógia

A Memoár-trilógia – a szomszédos országok nacionalizmusa és Magyarország területeinek elfoglalása témakörben folytatott kutatásunk arra fókuszált, hogy olyan, eddig ismeretlen, vagy magyarul meg nem jelent visszaemlékezéseken alapuló memoárokat kutassunk fel, amelyek megmutatják, hogy a társnemzetek hogyan gondolkodtak a történelmi Magyarországról. 2022 folyamán széles körű kutatómunka során kiválasztásra kerültek a kiadásra ajánlott szlovák, ukrán, román nyelvű monográfiák. A Felvidék vonatkozásában megtörtént a memoárok fordítása és jegyzetekkel történő kiegészítése. A Memoár-trilógiát bemutató prezentációnk innen letölthető:

<https://dvh.mukk.info/index.php/s/K4afHfGQXDRJMTk>

„Magyarország megszállása” szöveggyűjtemény

Bár jogi értelemben a trianoni békediktátum jelentette a történelmi Magyarország feldarabolásának befejezését, valójában az csak az ország széthullását jelentő, másfél évig tartó folyamatnak a betetőzése volt. Amikor aláírásra került a békediktátum, az elcsatolandó területek nagy része már hónapok óta idegen megszállás alatt állt. E területeket pedig kezdetektől fogva sajátjuknak tekintették a megszállók. Múzeumunk arra vállalkozott, hogy az események jobb megértése végett, a megszállás súlyos pillanatait napról napra dokumentálja. Ennek értelmében az 1918. október 31-től kezdve fogva gyűjtjük a helyi és országos magyar lapoknak mindazon szövegeit, melyek az impériumváltásról számolnak be. Ez az időszak tehát összesen több mint 600 napot ölel fel, ami több ezer újságcikket jelent. Éppen ezért intézményünk ennek a kutatásnak az eredményeit egyrészt egy szöveggyűjtemény formájában tervezi megjelentetni, amihez később egy animációs film is kapcsolódik. Így tesszük azt a nagyközönség számára elérhető és befogadható ismeretté. Gyűjtésünk eredményéből itt kaphatnak ízelítőt:

<https://dvh.mukk.info/index.php/s/iqpa5PSjXZj2eSN>

IV. KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS MÚZEUMPEDAGÓGIAI MUNKA BEMUTATÁSA

Múzeumpedagógia

Utazás a történelmi Magyarországra címmel, a Trianon Múzeum 2022-ben a diákok életkori sajátosságaihoz igazodó, igényesen összeállított, fiatalos, korszerű, tartalmas és garantáltan izgalmas programot kínált iskolai csoportok számára – az alsó tagozatosoktól az érettségizőkig. Az iskolákkal történő kapcsolattartás érdekében létrehoztunk egy jelenleg is bővülő adatbázist, mely alapján több, mint 1100 hazai és külföldi általános- és középiskolát kerestünk meg. A hozzánk látogató diákoknak ingyenes utazást biztosítottunk vonattal Várpalotáig, a várpalotai vasútállomástól pedig külön busszal szállítottuk vendégeinket az egyedülálló természeti környezetben fekvő Nagy-Magyarország Parkba, ahol a múzeumpedagógiai foglalkozások mellett kényelmes szállást és étkezést is biztosítunk 4 hektáros szabadidőparkunkban, valamint igény esetén gyalogtúrát is szervezünk a Bakony csodálatos világába. Az esetleges esős idő sem jelenthetett akadályt, a Nagy-Magyarország Park területén található vadászkastély multimédiás rendszerrel felszerelt, többfunkciós termében, valamint gyönyörű körpavilonunkban az oktatás és a játék is biztosított. A hozzánk látogató osztályok a Világnak Virága Kárpát-medencei Illat- és Virágúttal övezett Millenniumi Szoborkert, valamint a Magyar Kálvária 1918-1920 című kiállítás szakavatott történészek vezetésével történő megtekintése, valamint az azt követő múzeumpedagógiai foglalkozások során megismerkedhettek a 20. század viszonylagos történelmével, így a trianoni országvesztés történelmi hátterével és az azt követő viharos évtizedekkel. Az itt szerzett információk, az olykor mélyen megrázó benyomások kiegészítik és elmélyítik az iskolában szerzett ismereteket, az iskolás korosztály identitásának szempontjából nélkülözhetetlen élményeket hordoznak.

Ebben az esztendőben számos iskolai csoportot fogadhattunk a Parkban, év végi tanulmányi kirándulásuk helyszínéül is sokan Királyszállást választották. Többek között a soproni Berzsenyi Dániel Evangélikus Gimnázium, a budapesti Bethlen Gábor Technikum, a székesfehérvári Vasvári Pál Gimnázium, vagy a búcsi (Felvidék) Katona Mihály Alapiskola. De látogatást tettek nálunk székelyudvarhelyi cserkészek is. Különleges jelentőséggel bírt számunkra az, hogy az Erasmus ösztöndíjprogram keretén belül Magyarországra érkezett hallgatóknak is tarthattunk tárlatvezetést. A diákok látogatásairól rendszeresen beszámoltunk weboldalunkon és a közösségi médiában is.

Legnépszerűbb foglalkozásaink:

A trianoni békediktátum története: A foglalkozás ideje 45 perc, mely magában foglal egy interaktív előadást, játékos totót és kreatív foglalkozást. Az előadás témája: Trianon előzményei, kezdve az Osztrák-Magyar Monarchia etnikai konfliktusaival, az I. világháborún és a Károlyi-féle forradalmon keresztül a békediktátum aláírásáig. Az előadáson tanultak elmélyítésének érdekében játékos feladatok elé állítjuk a látogató csoportokat, amelyeket létszámuktól függően osztunk fel kisebb csapatokra, lehetőséget teremtve arra, hogy így egymással is versenyezzenek. 35 fő felett, a hatékonyság érdekében a csoportot két részre osztjuk, és míg az egyik rész a múzeumpedagógiai foglalkozáson vesz részt az említett módon, addig a másik fele a tárlatvezetésen van.

Utazások a Kárpát-medencében: Interaktív földrajzórá, amelynek elején a diákok megtekintik a Trianon Múzeum által készített „Peti utazásai Nagy-Magyarországon” című kisfilmet. A tanulságos rövidfilm egy kisgyermek szemszögéből mutatja be a diktátum aláírásának következményeit. A kisfilm megtekintése után a diákokat ellenőrző feladatra invitáljuk. Az elcsatolt régiók (Felvidék, Délvidék és Erdély) szerint csoportokra osztjuk őket, és a Park területén a szabad levegőn állítjuk őket versenyszerű feladat elé: a csoportoknak az általuk kapott régióra jellemző tárgyakat kell összegyűjteniük, melyeknek helyét zászlókkal jelöljük.

"Nem! Nem! Soha!": interaktív előadás, ahol a diákokkal megismertetjük a trianoni békediktátumot, és annak következményeit – a magyar oktatás történetére fókuszálva. Az óra központi témája gróf Klebelsberg Kunó személye és oktatási filozófiája, valamint az általa foganatosított országos iskolaépítési program ismertetése. A diákok megismerik a korabeli tantermet: a bútorokat, a tanítók és a diákok jellegzetes eszközeit, továbbá a korabeli órarendet. A bemutatót az ifjúság iskolán kívüli nevelésének – elsősorban a magyar cserkészmozgalom – bemutatásával zárjuk. Ezt követően kézműves foglalkozást tartunk, ahol a csapatok elkészíthetik saját iskolai címerüket. Múzeumpedagógiai foglalkozásainkról itt találhatnak képeket:

<https://dvh.mukk.info/index.php/s/Wopa9e3N2yZwfSd>

Közművelődési tevékenység

„Ezeréves Magyarország” könyvcsomag

2022-ben a szakma és a tágabb közvélemény számára is hiánypótló történelmi munkákat tartalmazó, összesen mintegy ötmillió forint értékű könyvcsomagot adományozott negyven magyarországi könyvtárnak a Trianon Múzeum. Az „Ezeréves Magyarország” könyvcsomag könyvei: Bátky Zsigmond – Kogutowicz Károly: Magyarország néprajzi térképe település és lélekszám szerint, 1918., A magyar béketárgyalások dokumentumai (I. II. III. DVD-vel vagy díszdobozban), valamint a 10 könyv Trianon 100 évében, az 1000 éves Magyarországról c. sorozat

kötetei: Cholnoky Jenő: A Kárpátoktól az Adriáig, Buday László: Magyarország küzdelmes évei, Thirring Gusztáv: A magyar városok statisztikai évkönyve, Herczeg Ferenc: Napkelte előtt!, Horváth Jenő: Magyar diplomácia, Jancsó Benedek: Defensio Nationis Hungaricae, Kmety Károly: A magyar közjog kézikönyve, Lechner Jenő: Az elszakításra ítélt Magyarország, Lóczi Lóczy Lajos: A magyar Szent Korona országainak földrajzi, társadalomtudományi, közművelődési és közgazdasági leírása, Milotay István: Egy halálra ítélt nemzet. A megajándékozott könyvtárakon kívül a Trianon Múzeum és a Kárpát-medence Intézet kiadványait elérhetővé tettük az anyaországi és külföldi magyar könyvtárakat és iskolákat kiszolgáló Könyvtárellátó Nonprofit Kft., KELLO webáruházában is. Az adományozásról szóló beszámolóink, valamint a megajándékozott könyvtárak listája az alábbi linken található: <https://trianonmuzeum.hu/index.php?page=post&id=536>

Rendezvények

Ünnepi könyvhét – Szeged, Miskolc, Debrecen

A Trianon Múzeum és annak háttérintézménye, a Kárpát-medence Intézet is ott volt a 2022-es Szegedi Ünnepi Könyvhéten, de a Magyar Házak Hálózata révén, az olvasóközönség Miskolcon és Debrecenben is találkozhatott a Trianon Múzeum kiadványaival.

Az Ünnepi Könyvheti eseményeinkhez kapcsolódó fotodokumentáció:

<https://dvh.mukk.info/index.php/s/ZLt9kddsizyBTMJ>

A Nemzeti Összetartozás Napja

2022-ben közösen emlékezett meg a Trianon Múzeum és a Nagy-Magyarország Park a 102 éve aláírt békediktátumról és annak következményeiről. Az ünnepség trianoni harangszóval, majd a magyar és a székely himnusz eléneklésével kezdődött. A rendezvényen „Trianon a magyar historiográfiában” címmel, munkatársunk tartott előadást az érdeklődő közönségnek. Ezt követően került sor az eredetileg 1921-ben megjelent, de a Trianon Múzeum könyvkiadási programja keretében újrakiadott, a magyar béketárgyalások dokumentumait bemutató kiadvány ismertetésére. A megemlékező beszéd, a történelmi előadás és könyvbemutató után a programot a Szózat közös éneklése zárta. Ezen a napon a Múzeum időszaki kiállítása mindenki számára ingyenesen volt látogatható. Írott és képes beszámolóink, valamint az eseményről készült kisfilmünk itt látható:

<https://nagymagyarorszagpark.hu/trianon-102-megemlekezes-a-nemzeti-osszetartozas-napjan/>

Múzeumok éjszakája

A soproni népszavazás századik évfordulójának alkalmából nyitotta meg a Trianon Múzeum a „Magyarok maradtunk! – A selmeci/soproni akadémisták szerepe Sopron megtartásában” c. időszaki kiállítását a Soproni Erdészeti Múzeum épületében.

2022. június 25-én, a Múzeumok éjszakáján, intézményünk este 18 órától éjfélig várta a látogatókat, akiknek munkatársaink tartottak rendhagyó tárlatvezetést. Az érdeklődők a kiállításon korabeli dokumentumok segítségével megismerhették a selmeci diákok és tanárok menekülésének történetét, Sopronba költözését, a nyugat-magyarországi felkelésben való szerepvállalását; de a látogatók bejárhatták a soproni népszavazást lehetővé tévők arcképcsarnokát is; a Trianon Múzeum korabeli plakátjainak, képeslapjainak, tárgyainak, és különleges installációinak (például archív filmfelvételek) segítségével pedig átélhették a népszavazás akkori hangulatát. A különleges programon több, mint 300-an vettek részt. Az eseményről szóló beszámolóinkat, illetve további képeket itt találunk:

<https://trianonmuzeum.hu/index.php?page=post&id=523>

<https://dvh.mukk.info/index.php/s/aze2di2ZoNajMEQ>

Magyarok Országos Gyűlése – Ópusztaszeri Nemzeti Történeti Emlékpark

2022-ben, augusztus 6. és 7-e között, az Ópusztaszeri Nemzeti Történeti Emlékparkban került sor a nyolcadik alkalommal megrendezett Magyarok Országos Gyűlésére. A rendezvény azzal a céllal valósult meg, hogy a kárpát-medence-szerte működő hagyományőrző magyar közösségek bemutatkozhassanak a nagyközönség előtt, és új tagokra, új kapcsolatokra tegyenek szert. A Trianon Múzeum könyveivel és egyedi ajándéktárgyaival várta az érdeklődőket. Ugyanakkor a múzeum történész munkatársai örömmel mutatták be intézményünket az érdeklődőknek. Az eseményről készült beszámoló:

<https://trianonmuzeum.hu/index.php?page=post&id=527>

Konferenciák, szakmai programok

Kárpátok Bora

A Trianon Múzeum a bor nemzetösszetartó erejét felismerve, újszerű projektjei révén vállal szerepet az egyedülálló magyar borvilág újjáépítésében. Ezen küldetésének részeként, neves szakemberek közreműködésével szervezett május 7-8. között kétnapos rendezvényt Szegeden és Badacsonytomajban, a kimondottan csak Badacsonyan honos, kiemelt nemzeti értékeknek minősülő, ősi magyar szőlőfajtának, a Kéknyelűnek. Az esemény keretében szakmai konferenciák, borbemutatók hívták fel a figyelmet a Kárpát-medencei történelmi magyar borok térhódításának fontosságára. „Kéknyelű Birodalom – a balatoni kedély bora” címmel, május 7-én, szombaton, a

szegedi Délvidék Házban tartott szakmai konferencián a Kéknyelű szőlőtermesztés és borkészítés helyzetéről, megőrzésének és fejlesztésének jelentőségéről Németh Adrienn Nóra, az Agrárminisztérium főosztályvezetője, Szőke Barna, a MATE Szőlészeti és Borászati Kutatóintézetének kutatási igazgatóhelyettese tartott előadást. Varga Zoltán, vezető borszakértő pedig a Kárpátia Borház a belső-magyarországi és külhoni történelmi borvidékek borainak Kárpát-medencei piacra juttatásában vállalt küldetését mutatta be. A konferenciát követően, sétáló borkóstoló keretében 15 badacsonyi és környékbeli pincészet, köztük a Málík Pince, Folly Borászat, Váli Borászat, Borbély Családi Pincészet, Szászi Borászat, Nyári Pince, Szabó Pince, Istvády Borműhely, Somló Kincse Kézműves Kispince, Laposa Borászat, Fata Pince, Csendes Dűlő, Barna Pince, MATE Szőlészeti és Borászati Intézet borásza, mintegy harmincféle Kéknyelű bortételt mutattattak be és kóstoltattak meg.

Vasárnap, a rendezvény második napja, Badacsonytomajon, a Múzeum Kárpátok Bora új központjának az ünnepélyes megnyitásával kezdődött. Szabó Pál Csaba, a Trianon Múzeum igazgatója és Krisztin N. László, Badacsonytomaj polgármestere mondott ünnepi beszédet, majd az új központ konferenciatermében, Borbély Zsolt Attila, a Kárpátia Borház vezető borszakértője, Különleges Kéknyelű címmel tartott borkóstolót. A kétnapos rendezvény a Kárpát-medencei borászati integrációs folyamat fontos eseménye volt, amely újabb lendületet adhat a történelmi magyar borok térnyerésének. A rendezvény helyszínét biztosító badacsonyi ingatlan méltó adminisztratív és szakmai központja ennek a folyamatnak. A kétnapos rendezvényről készült beszámolóink itt érhetőek el:

<https://dvh.mukk.info/index.php/s/ADpD8FnP7Ciw8F5>

<https://dvh.mukk.info/index.php/s/bkjXZriFxGHEBay>

„A felvidéki impériumváltás fiatal történészek szemével” – Martos, Felvidék

A Trianon Múzeum 2022. július 8-án, a martosi Esterházy közéleti tábor keretében, „A felvidéki impériumváltás fiatal történészek szemével” címmel szervezett szakmai tanácskozást, lehetőséget teremtve arra, hogy a témában kutató szakemberek bemutathassák legújabb eredményeiket.

A konferencián munkatársaink munkatársunk, Tóth László nyitotta meg. Felvezető előadásában a tábor névadója, Esterházy János inspiráló gondolatai és Múzeumunk szellemisége között vont párhuzamot, majd részletesen ismertette intézményünk közművelődési és múzeumpedagógiai tevékenységét, kutatási- valamint nemzetstratégiai eredményeit. A konferencia előadói között elsőként Bajcsi Ildikó mutatta be a hallgatóságnak, hogy milyen mesternarratívák uralkodnak a Trianonnal kapcsolatos szlovák és a magyar történetírásban „Trianon interpretációi a szlovák és a magyar történetírásban” címmel. Bencze Dávid „Az impériumváltás mikrotörténeti megközelítésben” című prezentációjában három központi kérdésre kereste a választ: mennyire volt

naprakész a felvidéki magyarság a csehszlovák hadsereg területszerzését érintően; vajon milyen eszközökkel próbáltak valamifajta ellenállást kifejtetni az észak-magyarországi város- és településvezetők; előadása harmadik központi témája pedig a területszerzések „receptszerűségére” összpontosított. Végezetül Bese László tartott előadást „Trianon a múlt és a jövő tankönyveiben”, amelyből kiderült, hogy Trianon előzményeit és következményeit hogyan ábrázolták a magyar és szlovák történelemtankönyvekben. Az előadásokat követően dr. Vincze Gábor vezetésével lehetősége nyílt a közönségnek arra is, hogy a fiatal történészekről kérdezzen. Az izgalmas és nagy érdeklődéssel kísért kerekasztal-beszélgetésen felvetett témákat, a panelt követően, kötetlen beszélgetés formájában folytatták a résztvevők. A konferenciáról szóló beszámolónk itt olvasható: <https://trianonmuzeum.hu/index.php?page=post&id=526>

Olasz–magyar történész konferencia

A Római Magyar Akadémia szakmai közreműködésével tervezett olasz–magyar történész konferenciát, amely a két állam első világháborút követő komplex kapcsolatrendszerét mutatja be a felkért közreműködő történészek és az Akadémia kérésére 2023-ban kívánjuk megrendezni. A rendezvényhez kapcsolódó könyvbemutató, Eördögh István monográfiájának olasz fordítása elkészült.

Ferrario – Olasz–magyar történelmi szakfordító tábor

A Trianon Múzeum és a Szegedi Tudományegyetem BTK Olasz Nyelvi és Irodalmi Tanszéke 2022-ben első alkalommal, hagyományteremtő szándékkal rendezte meg olasz–magyar történelmi szakfordító táborát, augusztus 27. – szeptember 3. között, a Nagy-Magyarország Parkban. A tábor elsődleges célja az olasz nagyközönség figyelmének felkeltése, érzékenységeinek fokozása Trianon témája iránt. A táborban zajló műhelymunkák vezetője a tanszék adjunktusa, Lorenzo Marmioli, a táborba jelentkezők között Olaszországból érkezett, olasz anyanyelvű, magyar szakos hallgatók vettek részt, akikhez tanárok és a Szegedi Tudományegyetemen tanuló magyar anyanyelvű, italianisztika szakos hallgatók csatlakoztak. A fordítandó szövegek témáját a trianoni békeszerződés és az azt következő években megmutatkozó olasz-magyar szolidaritás adja. A táborban megszületett fordításokat egy, a tudományos publikációk megjelentetésére szakosodott római kiadóval, egy magyar–olasz irodalmi-, történelmi- és kulturális kapcsolatokról szóló sorozat keretében kívánjuk megjelentetni. A táborról készült beszámolónk itt olvasható:

<https://trianonmuzeum.hu/index.php?page=post&id=529>

Ipolyság Értéktáró Kollégium

Történész munkatársaink 2022-ben részt vettek a Lakitelek Népfőiskola szervezésében megvalósult Ipolyság Értéktáró Kollégium munkájában. A kollégium célja, hogy adott földrajzi területen felkutassák és dokumentálják magyar kultúrának anyagi, szóbeli és eszmei kincseit, értékeit. A kollégiumban résztvevők csoportos bontásban három-három települést vizsgáltak, így a Trianon Múzeum munkatársai konkrétan Ipolyfödémest, Ipolyszécsénykét és Palástot. A kutatás két szakaszban zajlott. Az első fázisban kérdőíves felmérés történt, a központi, harminc kérdésből álló kérdőívet töltették ki az adatközlőkkel. A második körben mélyinterjúk készültek az egyes értékőrző adatközlőkkel. Az így elvégzett sikeres kutató munka eredményeként született meg az Ipolyság Kollégium c. könyv, melyet 2022. december 12-én az ipolysági városháza dísztermében tartott rendezvényen, számos meghívott vendég jelenlétében mutatott be Lezsák Sándor, a Lakitelek Népfőiskola alapítója és a Magyar Országgyűlés alelnöke. A Trianon Múzeum által bejárt településekről, valamint a könyvbemutatóról itt találhatóak bővebb információk:

<https://dvh.mukk.info/index.php/s/99k9S8w5DfmNQWA>

V. KIÁLLÍTÁSOK MEGVALÓSÍTÁSA

„Magyarok maradtunk!” – A selmeci/soproni akadémisták szerepe Sopron megtartásában
2022-ben 5000 fő látogatta meg a Trianon Múzeum tematikus, időszakos kiállítását a soproni Erdészeti Múzeumban. A tárlatot hatalmas érdeklődés övezte, vendégeink között köszönthettük többek között Lezsák Sándor Istvánt, az Országgyűlés alelnökét is. A rendkívül nagy látogatottság a helyi média figyelmét is felkeltette: számos újságcikk, riport és interjú látott napvilágot, melyek részletesen beszámoltak a kiállításról és annak sikeréről. Az interaktív tárlat minden generáció számára élményt jelentett, hiszen a kiállított fegyvereket kézbe is vehették az érdeklődők, a különleges installációk segítségével pedig átélhették a népszavazás korabeli hangulatát. A nyugat-magyarországi felkelést bemutató dokumentumfilm rendszerint telt házzal került levetítésre. Az Esterházy palota emeleti termeiben berendezett tárlat adott helyt annak a rendhagyó történelemórának is, amelyet a Múzeum munkatársai tartottak az ifjú soproniaknak. A különleges tanórán Nyugat-Magyarország 100 évvel ezelőtti történelmi eseményeit, a Rongyos Gárda, és a nyugat-magyarországi felkelők harcait, valamint a soproni népszavazás előzményeit ismerhették meg a diákok. A tárlatról készült kisfilmünket, valamint egyik rendhagyó történelemóránkról szóló beszámolónk itt tekinthető meg:

<https://trianonmuzeum.hu/index.php?page=post&id=503>

<https://trianonmuzeum.hu/index.php?page=post&id=509>

„Fából faragott Magyarország”

A 2022-es évben a Fából faragott Magyarország című kiállításunk tovább folytatta országjáró körútját. A Fából faragott Magyarország a Trianon Múzeum és a Hagyományok Háza közös, a Száz év, száz érv című összművészeti centenáriumi programban meghirdetett pályázatra érkezett alkotásokból nyújtott válogatást. A pályázatra a magyar nemzeti identitás erejét, összetartozásának szilárdságát jelképezve, olyan különleges, fából készült, művészi ihletettséggű alkotások érkeztek be, amelyek a Kárpát-medence sokszínű világát korszerű módon, a fiatal nemzedékek és a Kárpát-medencei nem magyar ajkúak számára is vonzó és hiteles formában mutatták be. A beérkezett ötvennél is több pályaműből a legjobb darabokat szakavatott zsűri választotta ki. A Trianon Múzeum szervezésében az alkotásokat először Királyszálláson, a Nagy-Magyarország Parkban mutatták be, onnan indult a kiállítás országjáró körútra. Először Szegeden, a Délvidék Házban, majd Szombathelyen, az Őrvidék Házban kapott helyet, ahol rendhagyó történelemórákat is tartottak a kiállításhoz kapcsolódóan. 2022-ben a vándorkiállítás Debrecenbe érkezett, ahol február 21-től március 11-ig várta a közönséget a Debreceni Református Kollégium Gimnáziumában. Beszámoló a Trianon Múzeum honlapján:

<http://trianonmuzeum.hu/index.php?page=post&id=510>

„A békés revízió magyar hétköznapijai”

A szegedi Délvidék Házban „A békés revízió magyar hétköznapijai” címmel, látványos történeti kiállítást rendeztünk be. A kiállítást körbejárva, a látogatók előtt mintegy megelevenedik a színházak, kávéházak, magyar filmek aranykora. A kiállítás célja, hogy a korszakot, annak politikai, társadalmi és művészeti életét úgy mutassa be, ahogy azt az adott kor emberei látták és átélték, ezáltal egy pillanatképek kapjunk a 1930-as évek végének Magyarországról.

VI. KIADVÁNYOK

A Trianon Múzeum küldetése, hogy a Kárpát-medencei könyvkiadásban kultúrát és értéket teremtve olvasóinak igényes, magas minőségű kiadványokkal szolgálhasson. Kínálatunkban a magyar történelem iránt érdeklődőknek szánt könyvek mellett megtalálhatók a nívós zenei kiadványok, társasjátékok, térképek, ugyanakkor webáruházunk széles választékát kínálja különleges emlék- és ajándéktárgyaknak is. Múzeumunk elkészítette azt a katalógust, mely egyedülálló kiadványainkból nyújt reprezentatív válogatást. A katalógust pdf formátumban eljuttattuk azon intézményeknek, amelyeknek körében érdeklődésre tarthat számot, ugyanakkor a nagyközönség számára lapozható formában elérhető a <https://online.fliphtml5.com/gihof/cvte/> címen is.

2022-ben folytattuk a Trianon Kiskönyvtár című forráskiadásunkat, amely a Trianon kérdéskörével foglalkozó jelentős szakmunkák és kismonográfiák legkiemelkedőbb darabjait teszi újra elérhetővé az érdeklődő közvélemény számára. Az év folyamán 3 kötetünk szövege került véglegesítésre, több kötetünk borítója is megtervezése került és folytatódott a jövőbeli kiadásaink szövegeinek válogatása. A kiadványokról és az előfizetési akcióról itt olvashatnak bővebben:

<https://trianonmuzeum.hu/index.php?page=post&id=532>

<https://dvh.mukk.info/index.php/s/xpssXwt3LqeYqiz>

A Trianon Múzeum történelmi falinaptára

2006 óta hagyományőrző módon egy kiemelten fontos tematika köré rendeződve jelenik meg a Trianon Múzeum éves falinaptára. A 2022-ben megjelent naptárunk a „MAGYAROK MARADTUNK! – A selmeci/soproni akadémisták szerepe Sopron megtartásában” címet viseli, tematikájában a népszavazás lehetőségét megteremtő nyugat-magyarországi felkelésben történelmi szerepet vállaló selmeci/soproni főiskolások páratlan honvédő teljesítményére fókuszál. Korabeli, eddig alig ismert fényképekkel, és idézetekkel kalauzol végig a sorsfordító eseményeken. A naptárról itt olvashatunk bővebben:

<https://trianonmuzeum.hu/index.php?page=post&id=531>

LESZ LESZ LESZ – A legszebb 12 irredenta dal - CD

A 12 legszebb magyar irredenta dalt korszerű zenei alapokon, szimfonikus zenekarra hangszerelve, kiváló előadóművészek előadásában adta ki a Múzeum. A húszas-harmincas éveket megidéző Lesz, lesz, lesz című album dalai Varga Miklós, Pataki Attila, Kardos-Horváth János, Vadkerti Imre, Sárdy Barbara, Varga Viktor, Kalapács József, Géczy Erika, Kautzky Armand, Szacsvay László, és Heit Lóránd előadásában szólnak meg, közreműködik a MÁV Szimfonikus Zenekar, a Magyar Állami Operaház Gyermekkara és a kisvárdai Szent László Gyermekkar. A hangszerelés Faragó Sándor és Harmati Máté, a zenei rendezés Harmati Máté munkája. A hanganyagot külön nyomtatott kotta kíséri, a dalok karaoke változatának videóit is elérhetővé tettük. A Trianon Múzeum az irredenta dalok kiadásával nem csak az idősebb generációt szeretné elérni, ennél is nagyobb célja, hogy a mai kor zenei stílusában megjelenítve, a fiatal nemzedékkel is megismertesse a 20. század első felének sajátosan magyar dalait. A zenei kiadványról itt olvashatnak bővebben:

<https://trianonmuzeum.hu/index.php?page=post&id=533>

Dr. Eördögh István: Alle origini dell'espansionismo romeno nella Transilvania ungherese (1916-1920), Aracne (Genzano di Roma)

Eördögh István: Román expanzió és illegitim uralom a magyar Erdélyben (1916-1920) című könyve az olaszországi Aracne kiadó gondozásában jelent meg. A könyv nemcsak szöveges tartalmával, hanem vizuális megjelenésével is méltó a kiváló szakmunkához. 2022-ben készült el a kötet olasz változata, mely e-könyv formájában is elérhető a nagyközönség számára. A kötetről itt található bővebb információ:

<https://dvh.mukk.info/index.php/s/39o33MigDcK4ga7>

https://books.google.hu/books?id=FvxfzwEACAAJ&hl=hu&source=gbs_book_other_versions

VII. BESZERZÉSEK, BERUHÁZÁSOK

Apponyi-Zichy pince átalakítása és berendezése

A Trianon Múzeum Kárpátok Bora elnevezésű nemzetpolitikai programja célul tűzte ki, hogy a Kárpát-medence szőlőtermesztésével és borkultúrájával kapcsolatos évszázados értékeket korszerű és közönségbarát formában teszi elérhetővé, szerethetővé és széles körben használhatóvá. Vezető külhoni magyar borászatok részvételével Kárpát-medencei borfesztivált szervezünk. A Kárpátia Borfesztiválhoz nemcsak borkóstolók és tematikus borbemutatók, hanem a borvidékek magyar tájait megidéző kulturális programok is kapcsolódnak. A Kárpátia Borfesztivál új helyszínéként a Trianon Múzeum alatt található – a Trianon Múzeum Alapítvány tulajdonában álló – 19. századi „Apponyi-Zichy pincét” alakítottuk át, illetve autentikus módon rendeztük be annak érdekében, hogy a Kárpátia Borfesztiválnak és további csatlakozó programoknak egy különleges rendezvényhelyszíne jöhessen létre. A beruházás részét képezték a rendezvényhelyszín karbantartási munkái, áramellátási hálózatának kiépítése, valamint a rendezvénytér egyedi bútorainak és installációinak komplex kialakítása. A rendezvénytér fontos eleme volt egy kamaraszínpad megépítése, amely különleges emlékezetpolitikai, kulturális és borászati programok helyszínéként fog szolgálni.

„Világnak virága – Kárpát-medencei illat- és virágút”

A Nagy-Magyarország Parkunkban található, a Trianon Múzeum által 2021-ben létesített Kárpát-medencei Illat- és Virágút a történelmi országhatárt követő, 239 féle, Kárpát-medencében őshonos virág, dísz- és fűszernövény fajtából ültetett virágsáv elnevezését jelenti. A növények nevét megjelenítő tájékoztató táblákat stilizált katona-szobrok tartják, mintha Magyarország határait, az ezredévi emlékműveket virágkatonák őriznék. A növények nevezéstanát a sárospataki Magyar Nyelv Múzeuma készítette el. A szoborpark tervezője és kivitelezője, Tóth Kázmér elismert szegedi

belsőépítész, a virágutat pedig Németh Anikó botanikus tervezte és hozta létre. A virágoskertben Nagy Magyarország kontúrját vörös lombszínű borbolya sövény rajzolja ki. Ezen belül egy méteres szélességben olyan növényágyást alakítottunk ki, amely igazodik a területi sajátságokhoz, néhol szűkül, majd kiszélesedik. A virágágyást mindkét oldalán a Bakonyra jellemző mészkő kövekkel szegélyeztük, ezzel az országhatárra jellemző hegyvidéki tájat idézzük. Az országhatárt, vagyis a virágágyást 4 kapu bontja meg, ezeken a látogatók beléphetnek az emlékművek területére. Az első kapu a Jablonkai hágó, alagútját felfuttatott borostyánnal és tiszafákkal díszítettük. A második kapu a Vöröstorony-szoros, itt rózsát és körülötte rózsakertet alakítottunk ki. A harmadik a Tatár-hágó, itt a sziklás átjáró két oldalára magashegységi fajokat ültettünk. A negyedik Fiume kikötője, ahol a bejáró két oldalán a mediterrán vidékek növényei kaptak helyet.

A betelepített növényeket nemcsak esztétikai szempontból csoportosítottuk, az egymást követő szakaszok egy tanösvénnyé olvadnak össze. Ha valaki végighalad az ágyás mentén és hozzá elolvassa az egyes tematikus egységekről szóló leírásokat, az az esztétikai élményen túl a magyar kertkultúráról is hasznos ismereteket szerezhethet, a növények nyelvtörténeti és kulturális szempontú fejlődésébe is betekintést nyerhet. A növényanyagot 2022 tavaszán egynyári növényekkel, ősszel hagymások és őszi virágzók elültetésével bővítettük. 2022-ben elkészült és kiadás előtt áll a virágutat bemutató kiadványunk is, mely elemzi nem csak a kertet, de a benne található valamennyi, magyarsághoz kapcsolódó, számunkra kedves növényt is.

Magyar Jelenlét

2022-ben is folytattuk a „Magyar jelenlét” című, több mint 100 külföldi magyar települést bemutató webes hálózatunk építését. A Kárpát-medence Intézet által létrehozott, száznál több weboldal, a Kárpát-medencei magyar jelenlét fenntartását és növelését, a Kárpát-medencében élő magyarok és nem magyarok közötti új típusú kapcsolatok kialakítását, a Kárpát-medencei integráció új platformjainak a megteremtését tűzte ki céljául. Az év folyamán az egyes weboldalak használatát és nemzetpolitikai hasznosítását felajánlottuk az érintett külföldi magyar önkormányzatoknak, egyházi és civil szervezeteknek. A Magyar Jelenlét program része a HUN-OK című mobil applikációnk, amely egy Kárpát-medencei magyar adatbázisnak biztosít felületet. A program célja, hogy a felhasználó könnyedén találjon olyan szállást, éttermet, szórakozási és sportlehetőséget a Kárpát-medence területén, ahol szívesen fogadnak magyar utazókat, vendégeket és ahol magyar nyelvű segítséget kaphat az ügyek intézésében. Az applikáció a turisztikai célokon túl nemzetpolitikai érdekeket is szolgál, hiszen segíti a kulturális, üzleti és partnerségi kapcsolatok kialakítását a Kárpát-medencei magyarság és az együtt lakó nemzetek között egyaránt. Az alkalmazás hatékonyabb működése érdekében folyamatos adatgyűjtést folytatunk, az adatvédelmi szabályoknak megfelelően. A HUN-OK applikációról bővebb információ itt található:

„Újrajátszott Trianon – Védjük meg az Ezeréves Magyarországot” asztali társasjáték

Nemzetünk legnagyobb, máig ható tragédiájának kíván emléket állítani a Trianon Múzeum gondozásában 2022-ben megjelent új, tartalmilag egyedi és megjelenésében korhű társasjáték. Az „Újrajátszott Trianon” egy nagy, kreatív csapat közös, többéves munkája eredményeként látott napvilágot. A doboz tartalma: 1 db játéktábla, 4 db minisztertábla, 8 db akciókorong, 1 db erőforrástábla, 44 db erőforrás jelölő, 1 db törvénytábla, 8 db dobókocka, 6 db népszavazás lap, 3 db államfő kártya, 24 db miniszter kártya, 15 db törvény kártya, 78 db akció kártya, 15 db bBolshevik kártya, 105 db eseménykártya, 1 db diplomácia tábla, 42 db figura, 32 db korong és egy játékszabály. A játék a 2022-es karácsonyi játékvásáron nagy sikerrel mutatkozott be.

Kárpát-medencei Magyar Fotográfiai Társaság

A Trianon Múzeum, a Kárpát-medence Intézet és a nagyváradi székhelyű Euro Foto Art Nemzetközi Egyesület kezdeményezésére, 2022. március 25-27. között, Szegeden tartotta első, alakuló ülését a Kárpát-medencei Magyar Fotográfiai Társaság. Az alapító tagok olyan belső-magyarországi, erdélyi, felvidéki, délvidéki fotósok, akik már több éve részt vesznek a Kárpát-medence Intézet különböző projektjeinek megvalósításában. Együttműködésünk eredményeként létrehoztunk egy, a Kárpát-medence külhoni településein a magyar jelenlét rögzítő, 2600 fotóból álló archívumot, és online fotográfiai tanfolyamon több mint száz külhoni fiatalnak biztosítottunk fototechnikai és fotóművészeti képzést. A szegedi szakmai tanácskozáson és alakuló ülésen megnyitottuk az online fotótanfolyam 101 végzősének vizsgaalkotásaiból nyílt kiállítást, valamint bemutattuk a tárlat digitális katalógusát. A Kárpát-medencei Magyar Fotográfiai Társaság intézményes keretet biztosít a külhoni magyar fotósok további együttműködésének: a szakmai képzés és kiállítások szervezése mellett a Kárpát-medencei magyar jelenlét naprakész képi dokumentálását tűzte célul. 2022 júliusában a délvidéki Óbecse volt a házigazdája a Kárpát-medencei Magyar Fotográfiai Társaság Első Nemzetközi Fotóművészeti Alkotótáborának, amelyen délvidéki, partiumi, erdélyi, felvidéki, őrvidéki és Belső-magyarországi vendégek vettek részt. Az alkotótáborban bemutatták a tagok munkáiból összeállított Az én településem című fotóalbumot is. Beszámolónk az alakuló ülésről itt található:

<https://karpatmedenceintezet.hu/index.php?page=post&id=265>

Az Én településem fotóalbum borítója itt tekinthető meg:

<https://dvh.mukk.info/index.php/s/F4gDyC3WsDx4zXA>

„Rejtett kincsek”

A Trianon Múzeum által készített 13 kisfilmből álló sorozat a magyar állam, illetve a magyar kormány kulturális értékmentő tevékenységét mutatja be, amit elhanyagolt, vagy éppen pusztulásra ítélt műemlékek megmentése érdekében fejt ki. A sorozat első ütemében 12 felvidéki helyszínen készültek kisfilmek. Az 5-7 perces riportfilmekben a felújításokban részt vevő szakemberek, illetve helyiek szólnak meg. A helyszínek: Bodrogszentes, Csécs, Torna, Borsi, Abaujszina, Süvete, Hárskút, Zsip, Csábrág, Zselíz, Csetnek, Pelsőc, Felsővály. 2022-ben a filmet felajánlottuk anyaországi és külföldi intézményeknek, valamint promotáltuk saját internetes felületeinken, elsősorban a Magyar Jelenlét weboldalain. A filmek itt tekinthetők meg:

https://magyarjelenlet.hu/media/video/RejtettKincsek_01_Felsovaly.mp4

https://magyarjelenlet.hu/media/video/RejtettKincsek_02_Pelsoc.mp4

https://magyarjelenlet.hu/media/video/RejtettKincsek_03_Torna.mp4

https://magyarjelenlet.hu/media/video/RejtettKincsek_04_Zseliz.mp4

https://magyarjelenlet.hu/media/video/RejtettKincsek_05_zsip_02.mp4

https://magyarjelenlet.hu/media/video/RejtettKincsek_05_zsip.mp4

https://magyarjelenlet.hu/media/video/RejtettKincsek_06_suvete.mp4

https://magyarjelenlet.hu/media/video/RejtettKincsek_07_Harskut.mp4

https://magyarjelenlet.hu/media/video/RejtettKincsek_08_Abaujszina.mp4

https://magyarjelenlet.hu/media/video/RejtettKincsek_09_Csetnek.mp4

https://magyarjelenlet.hu/media/video/RejtettKincsek_10_Csabrag.mp4

https://magyarjelenlet.hu/media/video/RejtettKincsek_11_Borsi.mp4

https://magyarjelenlet.hu/media/video/RejtettKincsek_12_Csecs.mp4

VIII. KOMMUNIKÁCIÓ ÉS MARKETING

2022-ben intézményünk marketingtevékenységét, belső és külső kommunikációját tudatosan építette, gondozta, folyamatosan és egymással összhangban működtette. Honlapunkon állandó tartalomfrissítés és koncepcionális tartalommenedzsment valósult meg, melyet a látogatottsági adatok száma is visszaigazolt. A felületen naprakész információkat tettünk közzé kiállításainkról, szakmai és ismeretterjesztő programjainkról, egyéb eseményeinkről, a múzeum háttérintézményében folyó tudományos projektekről, kiadványainkról, ugyanakkor történelmi ismeretterjesztő anyagokat is megjelentettünk a szélesebb közönség számára. A múzeum kommunikációjában nagy hangsúlyt kapott a közösségi oldalak lehetőségeinek szakszerű és tudatos kiaknázása. Kiemelten kezeltük a látogatókkal való közvetlen párbeszéd fenntartására Facebook-

oldalunkat, nagymértékben növelve a követők számát, ugyanakkor kommunikációs felületeinket tekintve alkalmazkodtunk az új látogatói elvárásokhoz is: szöveges és egyre nagyobb számban készülő mozgóképes tartalmainkat a YouTube, Instagram és Tiktok-csatornákon is elérhetővé tettük. A Trianon Múzeum népszerűsítésére és eszmeiségének a médiában való folyamatos jelenlétére jelentős erőket fordítottunk. Hírértékű eseményeink az eddiginél nagyságrendekkel több és az eddigieknél színesebb megjelenést, és ennek nyomán szélesebb körű nyilvánosságot biztosított. A honlap- és közösségi média látogatottsági adatait folyamatosan elemeztük a látogatók igényeinek még teljesebb kiszolgálása érdekében: a kapott eredményeket a jövőben egy korszerűbb, felhasználó-barátabb honlap létrehozásához kívánjuk hasznosítani.

Szeged, 2023. február 28.

Trianon Múzeum Alapítvány
8100 Várpalota, Gróf Apponyi Albert liget 1.
Adószám: 18933510-2-19
Bsz.: 11735005-20567376

Dr. Szabó Pál Csaba
kuratóriumi elnök
Trianon Múzeum Alapítvány